

Granskning av samverkan mellan skola och socialtjänst kring förebyggande insatser riktat mot barn och unga

Rapport
Perstorps kommun

KPMG AB

2022-12-15

Antal sidor 15

Perstorps kommun

Granskning av samverkan mellan skola och socialtjänst kring förebyggande insatser riktat mot

2022-12-15

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Bakgrund	4
2.1	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	4
2.2	Revisionskriterier	5
2.3	Metod	5
3	Resultat av granskningen	6
3.1	Styrdokument	6
3.2	Organisation	9
3.3	Strukturer för samverkan	10
3.4	Uppföljning av samverkan	14
4	Slutsats och rekommendationer	14

1 Sammanfattning

KPMG har av Perstorps kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska samverkan mellan skola och socialtjänst avseende det förebyggande arbetet för barn och unga. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2022.

Granskningen syftar till att bedöma om socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden har en ändamålsenlig samverkan kring de förebyggande insatser som riktas mot barn och unga.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden till viss del har en ändamålsenlig samverkan kring de förebyggande insatser som riktas mot barn och unga.

Vi grundar vår bedömning på att det finns strukturer för samverkan mellan nämndernas verksamheter i form av gemensamma projekt och verksamhet på familjecentralen, konsultationsmöten samt inom ramen för lotsmodellen. Vi bedömer att det till viss del finns uttalade forum och formaliserade arbetsätt på enhets- och handläggarnivå, dock föreligger utvecklingsmöjligheter. Vi bedömer att det råder en medvetenhet bland intervjuade avseende vad samverkan kan ske kring, dock har vi inte tagit del av någon formaliserad kartläggning av målgrupper eller gemensamma stödinsatser. Vi konstaterar att information delges mellan nämnderna genom att, när sekretess råder, inhämta samtycke av berörda eller avidentifiera ärenden.

Vidare bedömer vi att samverkan sker med andra myndigheter och civilsamhället, så som Region Skåne, föreningslivet, Svenska kyrkan och andra kommuner. Vi bedömer att uppföljning av samverkan sker till viss del, dock bedömer vi att den nämndsgemensamma uppföljningen kan stärkas. Vi bedömer utifrån intervjuerna att den finns en vilja till samverkan och utveckling, vilket vi ser positivt på.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden att:

- Stärka samverkan genom att tydliggöra och utveckla samverkansforum på enhets- och handläggarnivå.
- Säkerställa att överenskommelsen mellan kommunen och regionen är väl känd och accepterad i verksamheten.
- Tillse att utvecklingsarbetet kring samverkan fortlöper samt följa upp att det når önskad effekt.

2 Bakgrund

Vi har av Perstorps kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska samverkan mellan skola och socialtjänst avseende det förebyggande arbetet för barn och unga. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2022.

Socialtjänsten i varje kommun ska verka för att barn och unga växer upp under trygga förhållanden. Förebyggande arbete har en central betydelse i kommunens arbete för att se till att barn och deras familjer vid behov får tillgång till stöd och skydd. Socialnämnden ska bedriva uppsökande verksamhet och annat förebyggande arbete för att förhindra att barn och unga far illa, men även barn- och utbildningsnämnden har ett liknande ansvar.

Barn till föräldrar eller vårdnadshavare med missbruk, psykisk sjukdom, eller där våld förekommer har en ökad risk att utveckla psykiska problem och det är av särskild vikt att skydda denna grupp genom förebyggande insatser. I arbetet med barn som riskerar att fara illa eller utvecklas ogynnsamt är kommunala verksamheter skyldiga att samverka med bland annat hälso- och sjukvården och polisen m.fl. Socialtjänsten har ett särskilt ansvar för att samverkan kommer till stånd. I de fall kommunens förebyggande insatser uteblir eller samverkan inte kommer till stånd riskerar barn och unga fara illa.

Utifrån sin grundläggande granskning 2020 och 2021 har revisorerna identifierat risken att samverkan mellan skola och socialtjänst inte fungerar på ett tillfredställande sätt. Revisorerna bedömer att samverkan mellan skola och socialtjänst avseende förebyggande insatser för barn och unga bör granskas.

2.1 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Granskningen syftar till att bedöma om socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden har en ändamålsenlig samverkan kring de förebyggande insatser som riktas mot barn och unga.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Vilka strukturer finns för samverkan mellan nämndernas verksamheter?
 - Finns uttalade forum och formaliserade arbetssätt på enhets- och handläggarnivå?
 - Har kartläggning gjorts av målgrupper och gemensamma stödinsatser?
 - Hur delges information mellan nämnderna?
- Vilken samverkan sker med andra myndigheter och civilsamhället?
- Vilken uppföljning sker av samverkan?

Granskningen avser socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden. Granskningen inriktas på förebyggande insatser för barn och unga.

2.2 Revisionskriterier

2.2.1 Kommunallagen 6 kap. 6 §

Enligt kommunallagen 6 kap. 6 § ska nämnderna, var och en inom sitt område, se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. Vidare ska nämnderna se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

2.2.2 Skollagen 29 kap. 13 §

Enligt skollagens 29 kap. 13 § ska huvudmannen för verksamhet som avses i denna lag och den som är anställd i sådan verksamhet, på socialnämndens initiativ i frågor som rör barn som far illa eller riskerar att fara illa samverka med samhällsorgan, organisationer och andra som berörs.

2.2.3 Socialtjänstlagen 5 kap. 1a §

Enligt socialtjänstlagens 5 kap. 1a § ska socialnämnden i frågor som rör barn som far illa eller riskerar att fara illa samverka med samhällsorgan, organisationer och andra som berörs.

2.2.4 Socialtjänstlagen 14 kap. 1 §

Enligt socialtjänstlagen 14 kap. 1 § har myndigheter och yrkesverksamma vars verksamhet berör barn och unga skyldighet att genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa. Myndigheter, befattningshavare och yrkesverksamma inom den här sortens verksamhet är också skyldiga att lämna socialnämnden alla uppgifter som kan vara av betydelse för utredning av ett barns behov av stöd och skydd.

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier av reglementen, budget, verksamhetsplaner, internkontrollplaner, delårsrapporter, central elevhälsoplan, lokal överenskommelse rörande samverkan med Region Skåne, samt nämndsprotokoll.

Grupptervjuer har genomförts med:

- Förvaltningschef barn- och utbildningsförvaltningen, rektor vuxenutbildning och grundskolechef/utvecklingsledare.

2022-12-15

- Förvaltningschef socialförvaltningen, enhetschef ekonomiskt bistånd och enhetschef barn och familj.
- Kuratorer och skolsköterska som representanter från elevhälsan.

Samtliga intervjuade har beretts möjlighet att faktakontrollera rapporten.

3 Resultat av granskningen

3.1 Styrdokument

3.1.1 Reglementen

Av reglementen för kommunstyrelsen, socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden¹ framgår att styrelsen, nämnderna och kommunalråd respektive oppositionsråd i möjligaste mån ska erhålla den information och det underlag från nämnd de behöver i sin verksamhet. Rätten till information och underlag omfattar inte uppgift för vilken sekretess råder. Vidare framgår att nämnderna ska samråda när deras verksamhet och ärenden berör styrelsens eller annan nämnds verksamhet. Samråd bör även ske med föreningar och organisationer när dessa är särskilt berörda. Formerna för samråd beslutas av styrelsen/nämnden.

Av kommunstyrelsens reglemente framgår att styrelsen har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter. Styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Vidare framgår att det åligger styrelsens ordförande att under styrelsen främja samverkan mellan styrelsen, kommunens övriga nämnder och fullmäktige.

Av socialnämndens reglemente framgår att nämnden ska fullgöra kommunens uppgifter enligt 2 kap 4 § Socialtjänstlagen och vad som i lag sägs om socialnämnd. Socialnämnden ansvarar för att dess organisation är tydlig och ändamålsenlig med hänsyn till av fullmäktige fastställda mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten. Det framgår vidare att under nämnden lyder socialförvaltningen och den verksamhet i övrigt som enligt allmän författning, kommunfullmäktiges beslut eller på annat sätt underställts nämnden.

Av barn- och utbildningsnämndens reglemente framgår att nämnden ska fullgöra de uppgifter inom det offentliga skolväsendet som ankommer på kommunen enligt lagar och förordningar. Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för att dess organisation är tydlig och ändamålsenlig med hänsyn till av fullmäktige fastställda mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten. Under nämnden lyder barn- och utbildningsförvaltningen och den verksamhet som enligt allmän författning, kommunfullmäktiges beslut eller på annat sätt underställts nämnden.

¹ Antagna av kommunfullmäktige 2018-09-19

Perstorps kommun

Granskning av samverkan mellan skola och socialtjänst kring förebyggande insatser riktat mot

2022-12-15

3.1.2 Kommunfullmäktiges mål

Kommunfullmäktige har fastställt sex övergripande mål med tillhörande indikatorer, vilka framgår av Perstorps kommuns budget 2022. Ett av målen är *En kreativ kommun för barn och unga*, vilket innefattar att Perstorps barn och unga ska få det stöd de behöver för att växa upp under trygga och jämlika förhållanden och utveckla sin fulla kapacitet. En av de tillhörande indikatorerna är andel invånare 0–19 år som lever i ekonomiskt utsatta hushåll.

Av delårsbokslut 2022² framgår att samverkan mellan organisationens olika verksamheter är viktigt för att framåt kunna motverka de socioekonomiska faktorerna på flera nivåer. Indikatorn avseende andel invånare 0–19 år som lever i ekonomiskt utsatta hushåll följs inte upp i delårsbokslutet men det kommenteras att socialförvaltningen det första halvåret hade 27 barnplaceringar samt 204 barn som förekommer i familjer med ekonomiskt bistånd, vilket är i linje med utfall år 2021.

3.1.3 Verksamhetsplaner

Av socialförvaltningens verksamhetsplan 2022 framgår att socialförvaltningen behöver bli bättre på att samverka med interna parter inom kommunen, exempelvis skola, samt att det ska tydliggöras för andra förvaltningar/verksamheter vad respektive kärnverksamhet finns till för och dess uppdrag. Vidare framgår att barnkonventionen som lagstiftning ska genomsyra alla beslut och att barnperspektivet ska vara en självklarhet. Det framgår inte hur samverkan ska ske avseende förebyggande insatser för barn och unga.

I barn- och utbildningsförvaltningens verksamhetsplan 2022 återfinns skrivningar om samverkan, dock inte i koppling till socialförvaltningen eller rörande förebyggande insatser för barn och unga.

3.1.4 Intern kontroll

Av socialnämndens internkontrollplan 2022 framgår inga identifierade risker med direkt bäring på förebyggande insatser för barn och unga. En risk som framgår av bruttorisklistan är uppföljning av riktlinjer, rutiner och arbetsätt i verksamheten.

Av bruttorisklista i internkontrollplan 2022 för barn- och utbildningsnämnden framgår att risker identifierats avseende genomförande av hälsosamtal med elever enligt gällande regelverk, samt avseende orosanmälningar enligt SoL 14:1. De två punkterna har värderats som mindre sannolika och det framgår inte att några kontroller av nämnda risker ska genomföras.

² Redovisat för kommunfullmäktige 2022-10-26 § 84

3.1.5 Central elevhälsoplan

Av den centrala elevhälsoplanen för Perstorps grundskolor 2021–2022 framgår att elevhälsoarbetet ska vara hälsofrämjande och förebyggande genom att exempelvis tidigt uppmärksamma, kartlägga, analysera och sätta in åtgärder för elever som befinner sig i svårigheter. Elevhälsoteamet på respektive skola, vilket består av rektor, eventuell biträdande rektor, skolsköterska, kurator, specialpedagog och vid behov skolpsykolog och skolläkare, har bland annat till uppgift att genomföra insatser på förebyggande nivå som stödjer elevers hälsa, utveckling och lärande, samt särskilt uppmärksamma de elever som är i behov av riktat stöd.

Vidare framgår av elevhälsoplanen att elevhälsans medicinska insats, skolsköterska och skolläkare, utgör en egen verksamhetsgren. Varje företrädare måste iaktta sin sekretess samt känna till de möjligheter som finns att utbyta nödvändig information inom ramen för elevhälsoarbetet. Det anges att känslig information endast ska delas mellan de personer som behöver känna till den i syfte att eleven får det stöd som behövs. Samarbete kring en elev kan ske mellan personal i olika verksamhetsgrenar vid inhämtande av samtycke från vårdnadshavare och/eller elev.

I planen finns en hänvisning till skolans anmälningsskyldighet till socialnämnden, vilken regleras i socialtjänstlagen. Personal inom grundskola och fritidshem är skyldiga att genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa. Det framgår att skolans personal ska arbeta för att anmälan till socialtjänsten ska ske under sådana omständigheter att vårdnadshavare är delaktiga i processen, undantaget då det finns misstanke om att en elev blir utsatt för våld i hemmet och/eller övergrepp. I dessa fall får skolpersonal inte meddela vårdnadshavare.

3.1.6 Lokal överenskommelse rörande samverkan kring personer under 18 år med psykisk funktionsnedsättning/psykisk sjukdom samt barn som har eller riskerar att utveckla psykisk ohälsa

Perstorps kommun är part i en lokal överenskommelse³ mellan Region Skåne, Bromölla kommun, Hässleholms kommun, Kristianstads kommun, Osby kommun och Östra Göinge kommun. Av den lokala överenskommelsen framgår att parterna från kommunernas verksamheter är förskola, grundskola, gymnasieskola, grundsärskola, gymnasiesärskola, LSS, socialtjänst (omsorgsverksamhet, socialpsykiatri och individ och familjeomsorg). Parterna från regionens verksamheter är barn- och ungdomspsykiatri, barn- och ungdomsmedicin samt barn- och ungdomshabiliteringen. Det framgår att parterna i avtalet uppfyller den lagstadgade skyldigheten att samverka genom att arbeta enligt lotsmodellen med samordnad individuell plan (SIP).

Av överenskommelsen framgår att målgrupperna är barn och unga i behov av tidig upptäckt på grund av riskproblematik, barn placerade i boende utanför föräldrahemmet, barn och unga med psykisk störning och samtidigt missbruk, barn och ungdomar med

³ Avtal daterat 2019-02-01

Perstorps kommun

Granskning av samverkan mellan skola och socialtjänst kring förebyggande insatser riktat mot

2022-12-15

eventuella neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, samt barn och ungdomar med svårt utagerande beteende.

Det framgår att samverkan ska leda till att barn och ungdomar i målgrupperna får växa upp med samma möjlighet som andra barn, får möjlighet till rehabilitering/habilitering utifrån individuella förutsättningar, samt tidigt får tillgång till insatser på rätt nivå för att förebygga utveckling av, ges anpassat bemötande kring och behandling av psykisk ohälsa.

Parterna ska i enlighet med lagstiftning erbjuda en SIP för personer som är i behov av insatser från socialtjänst och hälso- och sjukvården, förutsatt att den enskilde samtycker till detta. Planen ska upprättas tillsammans med den enskilde och dennes vårdnadshavare. Utbildningsförvaltningens verksamheter har enligt överenskommelsen möjlighet att ta initiativ till SIP. I planen ska det framgå vilka insatser som behövs, vilka insatser respektive huvudman ska svara för, vilka åtgärder som vidtas av annan än region och kommun, vem av huvudmännen som ska ha det övergripande ansvaret för planen, samt när uppföljning ska ske.

Av överenskommelsen framkommer att det ska finnas en styrgrupp bestående av chefer och en operativ arbetsgrupp med representanter från kommuner och regionen. Grupperna ska träffas minst två gånger per termin. Lotsmodellen i praktiken beskrivs vidare i avsnitt 3.3.1.2.

Vi noterar att den lokala överenskommelsen ska revideras årligen. Enligt uppgift finns ingen senare upprättad version.

3.2 Organisation

Individ- och familjeomsorgen sorterar under socialförvaltningen. Inom individ- och familjeomsorg finns tre enheter, varav två är ekonomiskt bistånd och barn och familj. Till enheten barn och familj hör kommunens mobila team. Socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden har delat budgetansvar för det mobila teamet.

Inom barn- och utbildningsförvaltningen finns förskolan, grundskolan, där olika förskolor och skolor utgör enheter, samt vuxenutbildningen som exempelvis innefattar SFI och Komvux. Elevhälsan består av tre kuratorer, tre skolsköterskor samt en skolpsykolog som arbetar deltid i kommunen. Elevhälsan är central och sorterar under grundskolechefen, respektive kurator och skolsköterska är med andra ord inte anställda av rektorer.

3.3 Strukturer för samverkan

3.3.1 Samverkansforum

3.3.1.1 Familjens hus

Av intervju med representanter från barn- och utbildningsförvaltningen framgår att en viktig kontaktyta för samverkan är Familjens Hus, vilket är kommunens familjecentral som bedrivs i samverkan med Region Skåne. På familjecentralen finns öppna förskolan, mödravårdscentral, barnhälsovård och social rådgivning. Socialförvaltningen har familjebehandlare på plats. Barn- och utbildningsförvaltningen ansvarar för öppna förskolan och har ett samverkansansvar. Enligt uppgift genomförs styrgruppsmöten för familjecentralen månatligen.

Den öppna förskolan beskrivs av intervjuade som en central del av familjecentralen. Öppna förskolan är enligt uppgift välbesökt och tillhandahåller kostnadsfri fika till besökare, genom samarbete med socialförvaltningen. På familjecentralen bedrivs även projekt, exempelvis en föräldrautbildning som genomförs i samverkan mellan socialförvaltningen och öppna förskolan. Det finns vidare en föräldrautbildning, *Föräldraskap i Sverige*, som bedrivs inom vuxenutbildningen/SFI. Socialförvaltningen anordnar även föräldragruppen *Pappa i nya landet*, vilken leds av två representanter från mobila teamet, och *Lejongruppen*, som är ett pedagogiskt stöd- och utvecklingsprogram för barn i familjer som har eller har haft en känslomässig sjukdom, exempelvis missbruk eller psykisk ohälsa. Kuratorerna är delaktiga i att identifiera barn i respektive skola som kan vara i behov av att delta i gruppen. Socialförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen anordnar via familjecentralen *Språk och lek*, vilket innebär svenskundervisning för föräldralediga.

Intervjuade från barn- och utbildningsförvaltningen beskriver att de når ut till målgrupper genom att individer besöker mödravårdscentralen och barnavårdscentralen och där informeras om övrig verksamhet på familjecentralen. De intervjuade beskriver ett gott samarbete med vårdpersonalen i form av att de slussar vidare när de identifierar ett behov hos individen som kan matchas med insatser som tillhandahålls av kommunen.

3.3.1.2 Lotsmöten

Lotsmodellen är en metod för samverkan kring barn, där insatser från olika verksamheter kan vara aktuellt. Perstorps kommun samverkar inom ramen för lotsmodellen med kommuner i nordöstra Skåne och Region Skåne. Formerna för samverkan regleras i den lokala överenskommelsen/samverkansavtalet, vilket beskrivs i avsnitt 3.1.6. Enligt uppgift sker samverkan även inom Familjen Helsingborg avseende lotsmöten. Intervjuade beskriver i och med detta en viss problematik gällande geografisk/regional tillhörighet.

Av intervjuerna framgår vidare att lotsmöten genomförs och att det varierar vem som sammankallar till dem. Det uppges finnas en förbättringspotential avseende

Perstorps kommun

Granskning av samverkan mellan skola och socialtjänst kring förebyggande insatser riktat mot

2022-12-15

lotsmötena. Intervjuade beskriver att barn- och ungdomspsykiatri och habiliteringen har en arbetssituation som medför att de har svårt att delta på möten. När habiliteringen deltar på möten gör de det enligt uppgift på distans och intervjuade beskriver att mötena mer har karaktär av informationsutbyte än av dialog. Vidare finns det enligt intervjuade planer på att minska antalet representanter från regionen.

Det framgår av intervju att det diskuterats hur samordnade individuella planer (SIP) och lotsmöten ska fungera på de konsultationsmöten som beskrivs nedan i avsnitt 3.3.1.4.

3.3.1.3 *Elevhälsomöten inom barn- och utbildningsförvaltningen*

Intervjuade från elevhälsan medverkar på elevhälsomöten på respektive skola. Representanter från socialförvaltningen deltar inte. På högstadiet genomförs elevhälsomöten varje vecka. Rektor är sammankallande och biträdande rektor, specialpedagog, studie- och yrkesvägledare, skolsköterska och kurator deltar. Främst diskuteras individärenden. På en mellanstadieskola genomförs elevhälsomöten varannan vecka. Skolsköterska, kurator, rektor, speciallärare och specialpedagog närvarar, samt skolpsykolog fyra gånger per termin. På mötena diskuteras individärenden och övergripande frågor på grupp- och organisationsnivå. Dialog förs kring hur ärenden ska tas vidare och beslut fattas om insatser och åtgärder. Detta följs enligt uppgift upp kontinuerligt. Tre skolor inom ett rektorsområde arbetar efter EHM-modellen⁴ med rullande scheman. Under mötena ligger fokus på gruppnivå. Möten genomförs även avseende individärenden en gång per månad. Intervjuade från elevhälsan beskriver att de för diskussioner med varandra men att rektorerna planerar arbetet på de lokala enheterna. Stort fokus inom skolan har legat på det utvecklingsarbete som genomförts inom Samverkan för Bästa Skola (SBS), vilket utgjort ett treårigt projekt där samtliga enheter inom skola och förskola samt nämndens ledamöter samverkat med Skolverket.

3.3.1.4 *Konsultationsmöten mellan förvaltningarna*

Förvaltningscheferna för socialförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen beskriver en god samverkan emellan sig. Med start våren 2022 bjuder förvaltningschefen för barn- och utbildningsförvaltningen in till konsultationsmöten för skola och socialtjänst var sjätte vecka. Förvaltningschefen samlar in frågor och ärenden från båda förvaltningarna inför mötena. Individärenden avidentifieras. Berörda från skolan, vanligtvis rektorer och pedagoger, deltar på mötena. Socialtjänsten representeras under mötena av en socialsekreterare och en jurist. Elevhälsan har vid tiden för granskningen inte varit involverad i konsultationsmötena. Förvaltningscheferna har initialt deltagit i konsultationsmöten, för att etablera en struktur. Enligt uppgift har det vidare skett att förvaltningscheferna samverkar kring individärenden i de fall ett de är av särskilt allvarlig karaktär.

⁴ EHM-modellen är en strukturerad modell där elevhälsomöten genomförs med all skolpersonal som finns runt eleverna. I modellen samverkar skolans olika kompetenser och professioner för att i regelbundet återkommande möten ringa in utmaningar och möjligheter, vilket ska förebygga att arbetsinsatserna blir enbart åtgärdande karaktär.

Perstorps kommun

Granskning av samverkan mellan skola och socialtjänst kring förebyggande insatser riktat mot

2022-12-15

Inom förskolan är det enligt uppgift uttalat att personalen kan vända sig till en specifik socialsekreterare för konsultation med sekretess. Detta bidrar enligt intervjuade till möjliggörande av tidiga samordnade insatser. Enligt intervjuade från socialförvaltningen har skolpersonal en kontakt inom socialtjänsten för rådgivning gällande exempelvis orosanmälningar. För att sprida ansvaret inom socialtjänsten hänvisas det även till den socialsekreterare som mottager orosanmälningar.

Intervjuade kuratorer beskriver en önskan om att medverka på förhandsbedömningar vid orosanmälningar för att samverka och bygga relationer. De uppger att denna önskan sällan tillgodoses. Enligt intervjuade från socialförvaltningen utgör sekretess ett hinder avseende skolans delaktighet i utredningar, vilket de upplever att det finns en acceptans för. Intervjuade från elevhälsan beskriver att de vid tiden för granskningen saknar en formaliserad samverkan mellan elevhälsan och socialsekreterare. Tidigare har regelbundna träffar funnits på agendan, dock har detta inte etablerats.

3.3.1.5 Mobila teamet

Det mobila teamet inrättades som projektverksamhet 2019, mot bakgrund av behov som uppmärksammats. Mobila teamet består av två heltidsanställda samt timvikarier och arbetar främst helger och kvällar. Ibland arbetar de dagtid och finns närvarande på vissa skolor. Vidare har mobila teamet en lokal där de har aktiviteter, exempelvis en killgrupp. En tjejgrupp ska startas och ledas av en av kommunens kuratorer. Perstorps kommun arrangerar skollovsjobb via mobila teamet, vilket enligt intervjuade mottas positivt av barn och föräldrar.

Mobila teamet är i kontakt och samverkar med föreningslivet, Svenska kyrkan och mobila team i närliggande kommuner. Samverkan med kyrkan innefattar att arrangera aktiviteter och samarbete kring praktikplatser. Samverkan med Svenska kyrkan sker även via elevhälsan, som har regelbundna möten med representanter från kyrkan avseende stödinsatser.

3.3.2 Kartläggning av målgrupper och gemensamma stödinsatser

Perstorps kommun har ett samarbete med Länsstyrelsen kring tre utvecklingsområden. Inom kommunen sker det enligt uppgift ett tvärsektoriellt arbete inom ramen för utvecklingsområdena. Av socialnämndens delårsrapport framgår att en strateg och en trainee rekryterats i kommunen för att arbeta med dessa frågor. Utvecklingsområdena är försörjning, trygga bostäder och barn och ungas uppväxtvillkor. Det mest omfattande utvecklingsområdet är enligt uppgift barn och ungas uppväxtvillkor. Den första insatsen är att stärka kompetensen om barns uppväxtvillkor. Det planeras för att Länsstyrelsen ska hålla i en utbildning för kommunledningen och politiker. Enligt uppgift är införandet av ytterligare föräldrastöd en prioriterad fråga för kommande år, dock räknar intervjuade med en startsträcka, exempelvis på grund av upphandling av utbildning och att framarbeta organisationen. Enligt ansökan om statsbidrag för integration⁵ framkom av projekten *Språk och lek* samt *Pappa i nya landet* att det finns ett större behov av

⁵ Ansökan till Länsstyrelsen i Skåne Län, daterad 2021-04-09

Perstorps kommun

Granskning av samverkan mellan skola och socialtjänst kring förebyggande insatser riktat mot

2022-12-15

föräldrastöd till nyanlända/utrikesfödda föräldrar. Av ansökan framgår vidare att de generella föräldrastödsinsatserna i form av *Aktivt föräldraskap* inte når ut till nyanlända/utrikesfödda föräldrar. Av intervju med representanter från barn- och utbildningsförvaltningen samt av barn- och utbildningsnämndens delårsrapport framgår att kommunen 2023 kommer att erhålla medel i form av ett generellt statsbidrag för föräldrautbildningar.

Flera intervjuade beskriver att det finns ett utvecklingsområde avseende barn och unga som har en problematisk skolfrånvaro. I kommunens skolor finns enligt uppgift ett flertal elever med denna problematik. Enligt uppgift har försök tidigare genomförts till att bygga upp ett frånvaroteam med öppenvården, socialsekreterare och kurator. Socialsekreterare har kommit till högstadiet några gånger per månad med anledning av detta. Insatserna har inte fortskridit, dock beskriver flera intervjuade det som önskvärt att samverka kring frågan.

Kuratorer, socialsekreterare inom individ- och familjeomsorgen, medarbetare på arbetsmarknadsenheten och familjecentralen samt skolpersonal har gått en basutbildning avseende hedersrelaterat våld och förtryck. Utbildningen erhöles inom projektet Resursteam Heder Skåne.⁶ En workshop har enligt uppgift genomförts och checklistor och rutiner tas fram i samarbete med Länsstyrelsen. Projektet är avgränsat till socialförvaltningen vid tiden för granskningen, dock finns plan på att utveckla samverkan i ett senare skede.

Inom socialförvaltningen finns två utbildade barnrättsstrateger. Det finns en plan om att dessa ska utbilda de andra förvaltningarna exempelvis avseende genomförande av barnkonsekvensanalyser. Enligt uppgift är även en hälsopedagog inom barn- och utbildningsförvaltningen utbildad barnrättsstrateg.

3.3.3 Bedömning

Det finns strukturer för samverkan mellan nämndernas verksamheter i form av gemensamma projekt och verksamhet på familjecentralen Familjens hus, konsultationsmöten mellan skola och socialtjänst samt genom lotsmodellen.

Vad gäller uttalade forum och formaliserade arbetssätt på enhets- och handläggarnivå bedömer vi att det till viss del finns, men att utvecklingsmöjligheter föreligger. Vi ser positivt på att konsultationsmöten införts, dock har inte elevhälsan involverats och därmed inte samtliga professioner som kan vara aktuella vid konsultation. Vad gäller samverkan enligt lotsmodellen framgår av intervjuerna att det finns utvecklingsmöjligheter gällande lotsmötena avseende deltagande och dialog.

Vi har inte tagit del av någon formaliserad kartläggning av målgrupper eller gemensamma stödinsatser, dock bedömer vi att det råder en medvetenhet bland intervjuade avseende målgrupper och vad samverkan kan ske kring. Vi grundar vår bedömning på att barn och ungas uppväxtvillkor framhålls som ett utvecklingsområde,

⁶ Resursteam Heder Skåne är en regional stödstruktur för skånska kommuner i frågor som rör hedersrelaterat våld och förtryck. Satsningen finansieras av avtalskommunerna och Länsstyrelsen i Skåne.

Perstorps kommun

Granskning av samverkan mellan skola och socialtjänst kring förebyggande insatser riktat mot

2022-12-15

samt på att exempelvis problematisk skolfrånvaro framhålls som ett område för samverkan.

Vi konstaterar att det råder sekretess mellan verksamheterna, dock delges information när samtycke inhämtas samt genom att avidentifiera ärenden under konsultationsmöten och samtal.

Vi bedömer att samverkan sker med andra myndigheter och civilsamhället, exempelvis genom tidigare nämnd samverkan genom lotsmodellen samt med Region Skåne via familjecentralen. Vi konstaterar vidare att samverkan sker med föreningslivet och med Svenska kyrkan.

3.4 Uppföljning av samverkan

Intervjuade från barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen beskriver att det genomförts ett omtag avseende samverkan mellan skola och socialtjänst. Det framgår att upplägget med konsultationsmöten är i ett relativt tidigt skede och att förvaltningschefer medverkar för att etablera strukturen. Av intervjuerna framgår inga specifika uppföljningsinsatser kopplade till samverkan, utöver att det bokas in uppföljningsmöten i samband med lotsmöten och samordnade individuella planer.

Nämndernas verksamheter följs upp i samband med delårsbokslut och årsredovisning. Förvaltningscheferna informerar respektive nämnd om status i verksamheterna vid sammanträden. Av delårsbokslutet, vilket nämns i avsnitt 3.1.2, framgår att socialförvaltningen det första halvåret 2022 hade 27 barnplaceringar samt 204 barn som förekommer i familjer med ekonomiskt bistånd. Enligt intervjuade från socialförvaltningen har antal orosanmälningar ökat under 2022. Tidigare år har det enligt uppgift inkommit 200–300 per år, vid tiden för granskningen har över 480 anmälningar inkommit. Även utredningsantalet har enligt uppgift ökat. Intervjuade från socialförvaltningen beskriver att en relativt stor andel av orosanmälningarna inkommer via civilsamhället. Intervjuade beskriver vidare att de inte ser någon ökning i antal placeringar enligt LVU. Det framgår att de följt antalet sedan 2018 samt att antal placeringar skiftat de senaste åren.

3.4.1 Bedömning

Vi bedömer att uppföljning av samverkan sker till viss del genom uppföljningsmöten inom ramen för lotsmodellen samt genom uppföljning av respektive verksamhet. Vi bedömer att den nämndsgemensamma uppföljningen kan stärkas inom ramen för utvecklingsarbetet och därmed bidra till utvecklad systematik för samverkan mellan skola och socialtjänst.

4 Slutsats och rekommendationer

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden till viss del har en ändamålsenlig samverkan kring de förebyggande insatser som riktas mot barn och unga.

Perstorps kommun

Granskning av samverkan mellan skola och socialtjänst kring förebyggande insatser riktat mot

2022-12-15

Vi grundar vår bedömning på att det finns strukturer för samverkan mellan nämndernas verksamheter i form av gemensamma projekt och verksamhet på familjecentralen, konsultationsmöten samt inom ramen för lotsmodellen. Vi bedömer att det till viss del finns uttalade forum och formaliserade arbetssätt på enhets- och handläggarnivå, dock föreligger utvecklingsmöjligheter. Vi bedömer att det råder en medvetenhet bland intervjuade avseende vad samverkan kan ske kring, dock har vi inte tagit del av någon formaliserad kartläggning av målgrupper eller gemensamma stödinsatser. Vi konstaterar att information delges mellan nämnderna genom att, när sekretess råder, inhämta samtycke av berörda eller avidentifiera ärenden.

Vidare bedömer vi att samverkan sker med andra myndigheter och civilsamhället, så som Region Skåne, föreningslivet, Svenska kyrkan och andra kommuner. Vi bedömer att uppföljning av samverkan sker till viss del, dock bedömer vi att den nämndsgemensamma uppföljningen kan stärkas. Vi bedömer utifrån intervjuerna att den finns en vilja till samverkan och utveckling, vilket vi ser positivt på.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden att:

- Stärka samverkan genom att tydliggöra och utveckla samverkansforum på enhets- och handläggarnivå.
- Säkerställa att överenskommelsen mellan kommunen och regionen är väl känd och accepterad i verksamheten.
- Tillse att utvecklingsarbetet kring samverkan fortlöper samt följa upp att det når önskad effekt.

Datum som ovan

KPMG AB

Vilhelm Rundquist
Certifierad kommunal revisor

Lovisa Edvardsson
Kommunal verksamhetsrevisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.